

Ved fag og faglige områder tænkes der navnlig på landbrug og gartneri samt transport, medens der ved særlige arbejdsformer fortrinsvis tænkes på plejehjem, hospitaler o. lign., politi, redningsvæsen og brandvæsen samt hotel- og restaurationsbranchen. Endvidere lagerarbejde i forbindelse med julen og udsalg.

Ved fastsættelse af sådanne særregler forudsættes det, at organisationerne høres i samme omfang, som det er praksis ved den nuværende lovgivning.

Til § 53.

Ad stk. 1. Der henvises til bemærkningerne ovenfor om ændringer af bestemmelsens indhold og anvendelsesområde i forhold til almindelig lov kap. 6 og handels- og kontorloven kap. 6.

Den foreslåede bestemmelse opfylder ILO-konvention nr. 14 af 1921 om en ugentlig hviledag i industrielle virksomheder og ILO-konvention nr. 106 af 1957 om ugentlig fritid inden for handels- og kontorvirksomheder, som Danmark har ratificeret.

Den gældende lovgivnings bestemmelser om de klokkeslæt, inden for hvilke fridøgnet skal ligge, foreslås erstattet med en bestemmelse om, at fridøgnet skal lægges i umiddelbar tilslutning til en daglig hvileperiode. Herved vil de ansatte normalt opnå en sammenhængende ugentlig hvileperiode på mindst 35 timer.

Ad stk. 2. Som ovenfor nævnt er landbrug og gartneri undtaget fra reglen om, at det ugentlige fridøgn så vidt muligt skal falde på søndage og samtidig for alle, der er ansat i virksomheden.

Ad stk. 3. Bestemmelsen svarer for så vidt angår nr. 1 og 2 til de nugældende regler i almindelig lov § 34, stk. 2, nr. 3, 10 og 12, og handels- og kontorloven § 14, stk. 2, nr. 3 og 11. Det bemærkes, at de under 2 nævnte værdier efter almindelig praksis forudsættes at have en vis rimelig størrelse.

Ad stk. 4. Bestemmelsen svarer sammen med § 54, stk. 1 og 2, til § 34, stk. 3, og § 14, stk. 3.

En udskydelse af fridøgnet for en enkelt 7-dages periode medfører ikke, at begyndelsen af den følgende 7-dages periode kan udskydes, idet der for hver periode af 7 dage — jfr. stk. 1 — skal ydes et fridøgn.

Bestemmelsen i almindelig lov § 36 og handels- og kontorloven § 16, hvorefter arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler for erstatningsfrihed, er udgået af forslaget. Bestemmelserne er kun benyttet i begrænset omfang, da forholdet hyppigt ordnes ved overenskomst mellem arbejdsmarkedets parter.

Til § 54.

Ad stk. 1 og 2. Bestemmelsen svarer til almindelig

lov § 34, stk. 3, og handels- og kontorloven § 14, stk. 3, med tilsvarende ændringer som anført ovenfor i bemærkningerne til §§ 51 og 52.

Ad stk. 3. Da lovforslaget ikke indeholder et almindeligt forbud mod søndagsarbejde, vil der ikke være behov for dispensation i samme omfang som hidtil (almindelig lov §§ 35-36 og handels- og kontorloven §§ 15-16), ligesom de påkrævede undtagelser vil kunne dækkes dels af § 53, stk. 3 og 4, og § 54, stk. 1, dels af særregler efter § 55. Der foreslås dog givet arbejdsministeren adgang til i særlige tilfælde at fastsætte tidsbegrænsede undtagelser fra reglen om det ugentlige fridøgn.

Det tilsigtes, at den praksis, der er fulgt af direktoratet for arbejdstilsynet ved meddelelse af tilladelser til helligdagsarbejde, opretholdes for så vidt angår dispensationer fra reglen om det ugentlige fridøgn.

Til § 55.

Bestemmelsen er ny.

Omlægning af det ugentlige fridøgn kan f. eks. bestå i opsummering af fridøgnene for nogle uger til en samlet fritid.

Til § 56.

Ad stk. 1. Bestemmelsen er ny. Formålet er at give øget mulighed for at få problemer vedrørende fridøgn løst ved aftale, enten kollektiv aftale eller individuel aftale mellem arbejdsgiver og lønmodtager. Bestemmelsen tænkes særlig anvendt ved fravigelse af arbejdstidsbestemmelserne i de tilfælde, hvor arbejdstilsynets medvirken ikke skønnes nødvendig.

Med hensyn til handels- og kontorvirksomhed må det ved fastsættelsen af sådanne regler erindres, at Danmark har tiltrådt ILO-konvention nr. 106 af 1957 om ugentlig fritid i handels- og kontorvirksomheder, som bl. a. bestemmer, at reglerne om det ugentlige fridøgn kun undtagelsesvis kan fraviges ved aftale.

Ad stk. 2. Medens den nugældende lovgivning (almindelig lov § 30, stk. 3, og handels- og kontorloven § 12, stk. 3) helt undtager repræsentanter og agenter uden for virksomhedens faste arbejdssted og overordnede funktionærer fra arbejdstidsbestemmelserne, foreslås det i stk. 2 at give mulighed for at indføre en mere nuanceret ordning. Ved at erstatte „overordnede funktionærer“ med „personer i overordnede stillinger“ er det tilsigtet at unddrage også overordnede i landbruget og andre erhverv, hvor man ikke anvender funktionærstatus, fra reglerne om daglig hvileperiode og ugentligt fridøgn. Bemyndigelsen til arbejdsministeren kan bl. a. anvendes til at afgøre tvivl om, hvem bestemmelsen omfatter.